

BREXİT SONRASI AB-İNGİLTERE TİCARET ANLAŞMASI NASIL ŞEKİLLENECEK, İHTİLAF MADDELERİ NELER?

-

27.02.2020

EuroNews (27 Şubat 2020)

Brexit sonrasında Avrupa Birliği (AB) ile İngiltere arasındaki ticari geleceğin nasıl şekilleneceğinin belirleneceği müzakereler gelecek ay başlıyor. Görüşmelerde ticaret ilişkilerinden çevreye, balıkçılıktan tarıma, istihdamdan güvenlik ilişkilerine, veri paylaşımından ulaştırmaya kadar bir çok başlık masaya yatırılacak.

AB ile İngiltere arasında geçiş süreci 31 Ocak 2020de Brexitin gerçekleşmesiyle resmen başladı ve bu müzakerelerin tamamlanması için son tarih 31 Aralık 2020.

Müzakereler başlamadan önce iki taraf da pozisyonları ortaya koyarken oldukça katı bir tutum sergileyecekleri ve taleplerinden geri adım atmayacakları yönünde bir görüntü veriyor.

Peki, muhtemel çatışma noktaları ve iki tarafın bu konudaki pozisyonları neler?

İngiltere, ABden ne istiyor?

İngiliz hükümetinin bugün yayınlanması beklenen ayrıntılı müzakere pozisyonu, yetkililerin konuşma ve açıklamaları üzerine inşa edilmiş durumda. İngiltere Başbakanı Boris Johnson önceki durumdan oldukça köklü değişiklikler içeren bir düzenleme amaçlıyor. Selefî Theresa Mayin aksine Başbakan Johnson, İngilterenin kendi politikasını belirlemek için mümkün olan en geniş özgürlüğü talep ediyor.

İngilterenin Başmüzakerecisi David Frost anlaşmazlığa yol açacak ve büyük duvarlar örecektir önerilerden korkmadıklarını belirtiyor.

İngiltere, Brükselin Kanada, Japonya ve Güney Kore ile yaptığı anlaşmalara benzer detaylı serbest ticaret anlaşması istiyor. Bu anlaşmalar gümrük vergilerinin çoğunu ortadan kaldırırken, taraflar AB kurallarına sıkı sıkıya bağlı değil. Londra, anlaşmanın sadece bazı ürün ve maddeleri değil, tüm ticareti kapsamaması gerektiğini savunuyor. Boris Johnson hükümeti hizmetler için de engellerin oldukça sınırlı tutulmasını talep ediyor.

Ticaretin yanı sıra İngiltere balıkçılık, güvenlik, havacılık ve nükleer işbirliği gibi alanlarda özel anlaşmalar yapmak peşinde. İngiliz hükümeti göçmen, rekabet, çevre, sosyal politikalar ve veri korunması gibi konularda ayrı ve bağımsız politikalar geliştirmeyi planlıyor.

Londra, geçiş sürecinin uzatılma seçeneğini kesin bir dille reddetti ve müzakerelerden sonuç çıkmaması durumunda İngilterenin AB ile ticaretine Dünya Ticaret Örgütü kurallarına göre devam etmeye hazır olduğunu açıkladı.

ABnin anlaşmadan beklentisi neler?

27 AB ülkesi Brüksele müzakere yetkisi verilmesini salı günü onayladı. AB, İngiltere ile mümkün olduğu kadar yakın iş birliğini korumak istediğini belirtse de Brüksel, Londranın üyelik döneminde sahip olduğu aynı hak ve avantajlara artık sahip olamayacağını söylüyor.

Brüksel, İngiltere ile öngörülen ortaklığın istekli ve hırslı olacağını belirterek bunun ticaretin yanı sıra balıkçılık, dış politika, güvenlik, savunma gibi konuları da kapsayacağı mesajını veriyor.

ABnin önceliği rekabetin adil olması ve standartlarla korunması.

Brüksel, İngiltereye AB ortak pazarına tam erişim teklif ediyor ancak bunun için bazı şartları var. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen İngilterenin sıfır gümrük ve kota hakkı kazanmak için sıfır damping uygulamak zorunda olduğunu söyledi. Bir malın normal değerinden (ihracatçı veya menşe ülkedeki iç piyasa satış fiyatından) daha düşük bir fiyatla ihraç edilmesine damping deniliyor.

AB, Fransanın İngiltereden talep ettiği dinamik ayarı benimsemedi. Bunun yerine İngilterenin çevre ve istihdam gibi zaten AB düzenlemeleri ile uyumlu alanlarda kendi kurallarına sahip olması gerektiğini belirtiyor.

AB, iki tarafın da özerkliğine saygı duyan yeni bir kurumun Brüksel ile Londra arasındaki ortaklığı denetlemesini istiyor. AB, kararların bağımsız bir tahkim kuruluna götürülebileceğine işaret ediyor.

Anlaşmazlık maddeleri neler?

Eşit şartlar oluşturma prensibinin taraflar arasında ihtilafa yol açması bekleniyor. İngiltere kendi kararlarını verip bağımsız hareket etmek isterken, AB altının oyulmasını istemiyor. İngilterenin AB kurallarını ne kadar benimseyeceği ve yönetim meselesinin müzakerelerde en zorlu konular olacağı tahmin ediliyor. Brüksel, müzakerelerde AB standartlarının referans noktası olarak alınmasını istiyor.

Başbakan Boris Johnson, İngilterenin Avrupa Adalet Divanının müdahalesini reddettiğini açıkça ortaya koydu. İngiltere, Avrupa Adalet Divanının kararlarının İngiliz hukukundan üstün olmasına karşı çıkıyor. Brüksel ise AB kanunlarının yorumlanmasında tahkim kurulunun, Avrupa Adalet Divanı kararlarını ve kriterlerini esas alması gerektiğini savunuyor.

AB, İngilterenin tersine olarak balıkçılık politikasının ticaret anlaşması ile ilişkilendirilmesini istiyor. Brüksel, balıkçılık politikasında yeni düzenlemenin 1 Temmuz'a kadar kabul edilmesini talep ediyor.

Balıkçılık aslında İngiltere ve AB ekonomilerinde oldukça küçük bir paya sahip ancak İngilterenin yanı sıra Fransa ve Hollanda gibi ülkeler için önemi büyük.

Diğer önemli bir ihtilaf meselesi ise Kuzey İrlanda. AB liderleri İngiltere ile Kuzey İrlanda arasında sınır kontrolü yapılmamasına kesinlikle karşı çıkıyor.

<https://tr.euronews.com/2020/02/27/brexit-sonrasi-ab-ingiltere-ticaret-anlasmasi-nasil-sekillenecek-ihtilaf-maddeleri-neler>

Kaynak/Source: